

33016 14 სექტემბერი, 1980 წ.

№ 34 (270)

ქვემოთხაზი
ფანი 16 353
თბილისი

ტაქტა

რთი

ავტორი — ეს „კრებული“ აქ უველდლე საქეფოდ მოდის; ნეტავ როდის აცივდება! მოვისვენებ როდის?!

„ბრალდება“

დადგა შურისძიების დრო.
წმენდაზე გამოიძახეს ქარხნის დირექტორის თანაშემწე სიმონ მშვიდლობაძე, დაწინაურებული მუშა.
ყველანი კარგად ახსიათებენ საზონს.

— რაო? — წამოიძახა კუთხეში ვიღაცამ და როცა ზეზე წამოღდა, ყველაპ ნისკენ მიახედა.

ეს ყოიპყრაღაძე იყო, ლევანი. ლევანმა ნამძინარევი და სიმთვრალისაგან დაწითლებული თვალები დაუბანეო ხელებით ამოწმინდა, გაწე გადააფურთხა, ტუჩება სახელოთი მოიწმინდა და დაიწყო:

— ყველაფერი სიცრუეა, რასაც მშვიდობაძეზე ამბობთ. შმიშარები ხართ და მელა-კულები, გეშინიათ მისი.

მე ვამბობ და ვამტკიცებ, რომ სიმონ მშვიდობაძე გადაგვარებული ელემენტი, მან დაჰკარგა მუშური იერი და სახელი. ის ჩვენს ბანაკში აღარ არის!

— სიცრუეა, სტყუი... ეს ცილისწამებაა! — გაისმა მუშების პროტესტი.

— მაშ რას ნიშნავს თუ არა გადაგვარებას, რომ მშვიდობაძე აღარ იცავს მუშების ინტერესებს? ამასწანედ ორი კვირით მომსხნა სამუშაოდან და...

— ძალიან კარგი უქნია, ეგებ გამოსწორდე.

— მე მშვიდობაძე ვერ გამასწორებს, მე არ მჭირია გასწორება... აი, თუ გინდათ აიღეთ გუშინდელი მაგალითი. რამდენიმე ამხანაგა რუსტორანში ვიჯექით და ვსვამდით. ამ დროს ჩამოიარა ამ ვაებატონმა, დავი ნახეთ და დავედევნე, მივიპატიჟე, მაგრამ, ხა-ხა-ხა-ხა! დირექტორას „ბატონმა“ თანაშემწემ იუკადრისა თავის „ყოფილ ამხანაგებთან“ სუფრაზე დაჯდომა და პურის ჭამა.

ის არა ერთჯერ დავემუქრა მე და ჩემს ამხანაგებს სამუშაოდან დათხოვნით... სადაური ძველი ქარხნის პატრონი მაგ გამიხდა? მან ჯერ კადევ ის ვერ შეიგნო, რომ ქვეყანა და ქარხნები ჩვენი, მუშების.

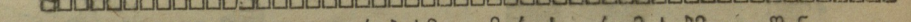
— არა შენასთანა მუშების! — დაუძახა ვიღაცამ.

— გავგიდიდოკდა „ამხ.“ სიმონ მშვიდობაძე. როდესაც ხალხს ესალმება, ინტელიგენტურად ქუდს იხლის (სხვანაირად სალამის მიცემა ხელს არ აძლევს)..

მე ვიცა ყველაფერი მისი ამბავი, ახლოს ვცხოვრობ. კვირაში ერთჯერ მაინც დადის აბანოში, ყოველ მესამე დღეს სახლში თავს იბანს, ხოლო დილა-საღამოს — პირს საპნით.

— ოლქის მასშტაბით ვმუშაობდი და ცოლი მაინც მიხაყვედურებდა... ეხლა რაიონში წავალ სამუშაოდ?... არახოდეს!

განა ეს არ ნიშნავს გადაგვარებას? ანდა რა საჭიროა კვირაშეთორეულის გამოცვლა, როცა მე თვეშიაც მეზარება ერთჯერ გამოცვლა, აბანოში წელიწადში თუ წავალ ერთხელ, ისიც ცოლის იძულებით, საპნით ხელს მხოლოდ დღესასწაულებზე ვიბან.

დარბაზში სიცილი გაისმა.

— მთვრალია, რას ლაპარაკობს არ იცის! — დაიძახა ვიღაცამ.

— ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ნასწავლი და ლამაზი ქალი შეირთო. ეს არ არის მემარჯვენე გადახრა? არის. ამას ბურჟუაზიული სუნა სდის. ლამაზი და ნასწავლი ქალი არც ჩვენ გვაწყენს, მაგრამ ჩვენ მუშები ვართ და მუშა ქალები უნდა შევიერთოთ.

— სიმონის ცოლა მუშაა; ქარხანაში მუშაობს.

— ეს სულერთია, ნასწავლია. თუ გინდ ამასაც თავი დავანებოთ, რად უნდოდა ტანსაცმელების შკაფი, რომ გამოიტანა მუშკოოპიდან ნისიათ? რა საჭიროა რაღაო სახლში? გუშინ რომ მისმა ცოლმა ახალი დანაჩანგალი იყიდა, რად უნდა მუშას დანაჩანგალი? ეს ბურჟუების საქმეა. ხელზე ხუთი თითი ამიტომ მოუტია

ღმერთს, რომ საჭმელი შენივე თითებით აჭამო. შეგებულება რომ აგარაკზე ვაატარა, ეს არ არის გადაგვარების ნიშანი?! კინოებში და თეატრებში რომ დადის, არც ლექციებსა და კონცერტებს აკლდება, ერთი მითხარით, ეს სილაური მუშური საქმეა?!

სადილის შემდეგ დესერტს რომ მიირთმევს, ეს არ არის მემარჯვენე და ბურჟუაზიული გადახრა? მე ერთი კვარტი ღვინის ყიდვა მიჭირს დღიურად და ეს კი სადილს ისე არ გეახლებათ, თუ ბოლოს ხილი არ დაატანა.

კვირაში ორჯერ იპარსავს წვერს და ერთხელ თმას იკრეჭს ინგლისელსავეთ. ოთახებს რემონტი გაუკეთა და ფერადი საღებავით შეღება კედელი. რადიო არ იკმარა და გრამაფონიც შეიძინა. რად უნდა გრამაფონი, როცა ქეაფი არ უყვარს. დაუკრას და უყუროს თვითონ მან და მისმა ცოლმა. ეს არის მასებისაგან მოწყვეტა. ყველაფერი ეს იმას ნიშნავს, რომ სიმონ მშვიდობაძე გადაგვარების გზაზე სდგას და მიუჩენება მემარჯვენე და ბურჟუაზიულ უფროსკულისაკენ... საჭიროა მისი შემობრუნება.

ზმუკი.

„თითების მკვებები“

ოღონდაც რომ შევცოდე უფალს და ამხანაგების დავალებით მოვიწოდებ ცნობის მიღება მუშაკობის გამგეობის გამანაწილებელ განყოფილებაში.

შეხვალ, რას შეხვალ, რით შეხვალ, რატომ უნდა შეხვიდე!

მუშაკობის გამგეობას, მის საორგანიზაციო და რაციონალიზატორულ განყოფილებებს ისე მოუწესრიგებიათ გამანაწილებელი განყოფილების საქმიანობა, რომ თითებს ჩივიან!

გამანაწილებელი განყოფილება მოთავსებულია პირველ საათულში, ყველაზე გრძელ დარბაზში.

რომ შევედი თველები ამიჭრელა უზარმაზარმა პლაკატებმა: „მომხარებლო, მიიღე მონაწილეობა კოლპერაციის მუშაობის გაჯანსაღებაში!“ — ლაღადებს პლაკატი.

— მოდი ერთი მართლა მივიღო, — ვფიქრობ მე და მივიღე მარტო მარტო, — სანაც მუშაკობის მუშაკი აშენებს დანართებისა და მიწერილობების პირამიდებს.

— რა მონაწილეობა უნდა მივიღო, — გამბობ გულში, — როცა ამ ერთ კაცს ასი მომხმარებელი შემოხვევია მონაწილეობის მისაღებათ!

ჩავდექი რიგში და ორი საათის შემდეგ მივალწი.

— თუ შეიძლება, როგორც ადკომის და კოლპომისის წევრს მითხარით, სად მივიღო ორდერები ჩვენი თანამშრომლებისთვის!

რაღაც ნახევარ საათში მივიღე პასუხი.

პასუხი თითით. ერთი სიტყვით, სადღაც მეორე კუთხისკენ მიმითითა და მეორეს მიუბრუნდა.

გავყევი თითის მიმართულებას და მეორე რიგში ჩავდექი, მეორე თანამშრომლის მუშაობის გაჯანსაღებაში მონაწილეობის მისაღებათ.

რაღაც საათნახევარში მივალწი ამ კოლპმუშაკთან და ორდერების მიღების შესახებ გამართულ კამათის მაგივრათ მივიღე ამ ყმაწვილის ცერის მეორე მიმართულება.

— მიბრძანდით მესამე კუთხეში, — აშკარად ამბობდა ცერი.

წავედი მესამე მაგიდისკენ, საიდანაც ერთი საათის რიგის შემდეგ მიჩვენეს სალოკი თითი, რომლის მიხედვით მე უნდა წავსულიყავ მეოთხე კუთხისკენ.

ამ მეოთხე კუთხის ყმაწვილმაც არ დაიზარა თავისი კოლპერატიული თითის ჩვენება და მეც თითის სვლიგუზის მიხედვით გადავედი მეხუთე მუშაკისკენ...

იქაც თითი... გადავედი მეექვსესთან: აქაც თითი... მეშვიდესთან: თითი...

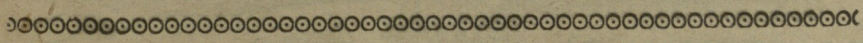
არ მახსოვს რომელი იყო, მაგრამ უკანასკნელმა თითმა დიდ მაგიდასთან მიმიყვანა, სადაც ალბათ გამგე იჯდა.

რაღაც ერთი საათის შემდეგ მივიღე შემდეგი ამხანაგური პასუხი:

— რა გინდა, კაცო, შენ? რის ორდერები, რის თანამშრომლები! წადი ბიძა შინ და ორდერებს ჩვენ თითონ გამოგვზავნით. აჰ? რაო? ასეა ჰო! სად მცალია შენთვის!

ამხანაგურათ ბოდიში მოუხადე და მ საათზე შესული 3-ზე გამოვედი გამანაწილებელი განყოფილებიდან, სადაც ჩემი სული და გული ასე გაინაწილეს კოლპმუშაკთა სალოკმა და სხვა თითებმა.

ტერსიტი.

„მიიღო რა მხედველობაში“

— შენ აკი უმაღლესი სასჯელი ათი წლითი იზოლიაციით შეგიცვალეს! ასე მალე როგორ გამოდი გამსახლიდან?
— მალეა შე კაი კაცო? სამ თვეზე მეტი ვიჯექ ციხეში!

პეტროპოლის ქ. 120

ზოოპარკი ან გზონოთ, ჩვეულებრივი უზოა.

ს ს ს ი კ ო

(ჭუთაისი)

ფენია:—სალამო მშვიდობისა, ჩემო თეკლე.

თეკლე:—ღმერთმა გადღეგრძელოს ეფენია.

ფენია:—რა შობი, ქალო, ი გოგო კადე არ გაგიტოვებია. გინდა დააბერო სახლში და ქვეყნის სასაცილო გახადო?

თეკლე:—რაფრად გავატხოვო, როცა არევენ მიკიდებს ხელს, გლახას არ მიყვება და კარგი არავინ თხოულობს.

ფენია:—იჯინელს ხომ არ უნდა გაყვეს?

თეკლე:—არა, ქალო, იჯინელი მე თვითონ არ მინდა.

ფენია:—მაშინ მიათხოვე პირველ მალაზიაში რომ ნოქარია და შენ ბედს ძალი ალარ დაყეფს — არ მოგაკლებს, ჩემო ეფენია, არაფერს, რასაც კი ატყვის კაცის ენა.

თეკლე:—ჰოდა, მეც მაგისტანა კაცს მინდა მივცეთ. ღმერთმა ნუ მომასწოროს ის დღე, რომ ჩემ ეზოში სიძემ ფეხი შემოდგას და ის არა კოოპერაციის მოსამსახურე იყოს.

ფენია:—ხოდა, მეც იმას გეუბნება, წრეულს დაჩებზე სხვები რომ ოჩერედებში იყვენ ჩამდგარი, ნოქარის ცოლები პირდაპირ კოოპერაციიდან გამოტანილ ფეხსაცმელებს და

ჩითებს ცვლიდენ სურსათზე.

თეკლე:—მაგი მართალი იქნება ვითამ! მაგას რავე დავიჯერებ, ქალო.

ფენია:—უიმე, ბეჩა ი ჩემი ორი შვილი ჩავაწყვე მიწაში თუ ტყუილს გეუბნებოდე.

თეკლე:—ეს კი არა, ქალო, ტერეზიას მოყოლილი გერის შვილის ცოლის ძმის შვილის ამხანაგი მსახურობს ოპობრის კოოპერატივში და მაგენს მაინც ექნება სახლში 15 წყვილი მამაკაცის და დედაკაცის ფეხსაცმელი შენახული.

ფენია:—ჰოდა, მოდი და ნუ ეძებ ნოქარს სიძეთ; ხუთა თვეა პირველ მალაზიაზე ვარ მიწერილი და ერთი ორდერიც არ მერგო.

თეკლე:—ჩემო ეფენია, შენ ისე დამაინტერესე, რომ აუცილებლად ნოქარს უნდა მივცე ჩემი ნუტიკო, თუ გინდა რომ მომთხოვოს მთელი ჩემი საცხოვრებელი.

ფენია:—ხოდა მიეცი ნოქარს, რას წააგებ... რასაც მისცემ ერთ წელიწადს ვასწორებს, იმდენს გასარგებლებს და შენი შვილიც შეცურებული იქნება სიმდაღრეში.

ლალია.

„ტელეფონი-ზაცია“

ჭუთაისი

— სილიბისტრო, შამეახედე აქეთ ამ კაბინეტში. ტელეფონების საწყობი ხომ არ არის? რათ უნდა ამ ოჯაქორს ამდენი ტელეფონი?

— შე კაცო, რავე რათ უნდა! ერთი ტელეფონით თავისიანებს გამოიძახებს სახლიდან, მეორეთი — საქმეთა მართველს დეელაპარაკება, თუმცა მისი ოთახი აგერა გვერდზე კაბინეტის ახლოს. მესამეთი შე კაცო... თუმცა მაგის კი რაღა მოგახსენო.

კი მარა ჩვენს კირის ქარხანაში ბარე ასამდე მუშა მუშაობს. სამი ვერსია დაშორებულა ქალაქიდან. ამასწინეთ მუშა იყო უკანასკნელ დღეში. უტელეფონობის გამო ხელით წაეყვანეთ ქალაქში ავადმყოფი კაცი.

— ჰო, მაგის რა მოგახსენო; ალბად ქარხნის ადმინისტრაციას ხარჯთ აღრაცხვაში არა აქვს გათვალისწინებული.

შაკო.

დაიღუპა ბლინძიაშვილი

(გადმოკეთებულია)

დღის ოთხი საათი იქნებოდა, როცა ცნობილი ბიუროკრატი ბლინძიაშვილი სამსახურიდან შინსაკენ გაემართა.

ბლინძიაშვილი არაჩვეულებრივად იყო მოქანცული. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის, — მთელი ექვსი გაჭეტილი საათი იჯდა კაბინეტში შირაქის კამეჩივით ჩასქვლებულ თავკისერ-ჩაღუნული და ქალაღდებს ხელს აწერდა. თუმცა თვითონაც არ იცოდა ხელის მოსაწერ ქალაღდების შინაარსი, მაგრამ ხომ აწერდა! ესეც „საქმე“ იყო. დიად, არაჩვეულებრივად იყო ბლინძიაშვილი მოქანცული. მაგრამ დალაღვას „ჯვარი ეწეროს“, — მისი გრძნობიერება კუქის საკითხმა დაიუფლა!

— შშია! მაჭამე, მაჭამე! მაჭამე შე გაბღენძილო! — შესძახა იერიშით კუჭმა.

— სასადილოში შევივლი! — გაივლო გულში ბლინძიაშვილმა.

— რას მიართმევთ? — შიკითხა აფიციანტი.

— რაგუ და ერთი ბოთლი ლუდი! მხოლოდ ჩქარა მომიტანეთ! — მაგვიანდება!

— ეხლავე, ამხანაგო!

სასადილოს თანამშრომელი საჩქაროდ გაბრუნდა და სადღაც მიიმალა. იცდის ბიუროკრატი ბლინძიაშვილი.

გავიდა ნახევარი საათი. არაფერი ამოაქვთ. საათიც გავიდა; — არავინა სჩახს.

რომელი ერთი იტიროს ბიუროკრატმა ბლინძიაშვილმა: — რაგუც დაიკარგა, ლუდიც, თანამშრომელიც და შიმშილისაგან ლამის გრძნობაც დაეკარგოს.

— ეი! სად წახვედით! მომიტანეთ საჩქაროთ საქმელი! — დაიყვირა ბლინძიაშვილმა.

— რა გაყვირებთ, ამხანაგო?! ყვირილს თავი დაანებეთ და სანამ საქმელს მოითხოვდეთ, შემოიტანეთ სასადილოში წერილობითი განცხადება. ჰო, კიდევ, საღერბო არ დაგავიწყდეს, მარკა დააკაროთ, თორემ უზაროდ ვერ მივიღებთ თქვენს განცხადებას! — ირონიით უთხრა სასადილოს თანამშრომელმა, რომელმაც იცოდა ბიუროკრატ ბლინძიაშვილის ვინაობა.

ბლინძიაშვილმა სახე შეიქმუნა და დაცივივის საპასუხოთ მწყრალი და მედიდური გამომეტყველება მიიღო.

— რა გაყვირებთ! მე თქვენ განცხადებას საღუჭენ კომისიას გადავცემ, კომისია ადგილკომთან ითათ-

ბირებს, შემდეგ საკითხს რაიონის ორგანიზაცია განიხილავს, შემდეგ სამაზრო, შემდეგ მუშკოაზის ცენტრალური გაბეგობა, შემდეგ ყრილობაც დადასტურებს და შემდეგ სქამით, რაც გინდათ, ჰა, მელანი და კალამტარი; ესეც ქალაღდი, დასწერეთ.

გაბრაზებული ბლინძიაშვილი სასადილოდან გარეთ გამოვარდა.

— ფუ! ლაზღანდარები! — დაიძახა ბიუროკრატმა და ტრამევის ვაგონს მოახტა.

— მოკვით ბილეთი!

— იორ მოკვემთ! — უბასუხა კონდუქტორმა.

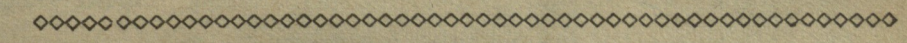
— რატომ?

— ჯერ გადაბრძანდით პირველ გაჩერებისათანავე, შეავსეთ ანკეტა, წადით შინ, დაამოწმებინეთ სახლის კომენდანტს, შემდეგ მობრძანდით და ბილეთსაც მიიღებთ.

ბიუროკრატი ბლინძიაშვილი გაქანებულ ვაგონიდან გადმოხტა. გადმოხტომის დროს შუა ქუჩაში საცოდავად გაიშლართა, მაგრამ არ შეიმჩინა, წამოხტა და შინსაკენ გაექანა.

უზავრებმა სიცილი დააყარეს.

— ჩქარა სადილი! შიმშილით გულის ფრიალი მაქვს ატეხილი! მიშველეთ! — მიმართა მეუღლეს შინ მივლისთანავე.

— ხვალ შემოიარეთ! — უბასუხა გულცივად ცოლმა და მეორე ოთახში გასასვლელად მოემხნა.

— როგორ „ხვალ“? — დაიყვირა ბლინძიაშვილმა.

— მიმართეთ მდივანს, ამხანაგო! — უთხრა ბავშვმა.

ბლინძიაშვილი აქვითინდა.

— რას მერჩიან? ვის რა დაეუშავე, რომ ყველა ამხიბრდა? — ფიქრობდა ის.

მეორე ხმა კი ჩასძახოდა:

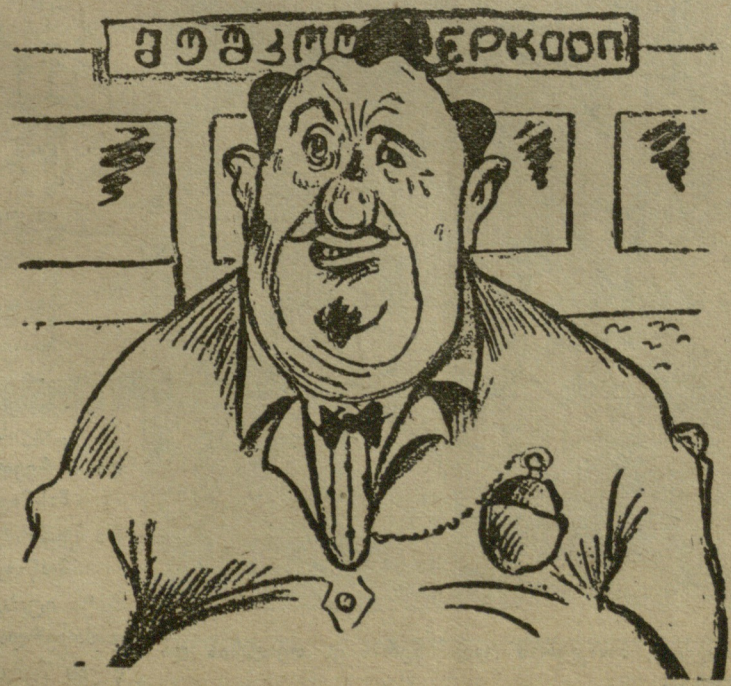
— ანკეტა შეავსეთ? განცხადება დასწერეთ? მარკა დააკაროთ? რეგისტრაციაში გაატარეთ? გაქვთ სხვა მოწმობებიც? გაქვთ თუნდ მოწმობა იმისა, რომ თქვენ არა ხართ რაიმე პირუტყვი, არამედ ხართ ჩვეულებრივი სრულ უფლებიანი მოქალაქე და ადამიანი?

ბლინძიაშვილმა მოიგონა, რომ მას არც ერთი ასეთი მოწმობათაგანი არ გააჩნდა. ბრახით დამბლა დაიკა, სუნთქვა შეეკრა იატაკზე დავარდა და მოკვდა.

რა ვუსოთ აწი ბიუროკრატ ბლინძიაშვილს „ტარტაროზის“ პატივემულო მეკითხველებო? დავმარხოთ თუ სახლში ავაყროლოთ?

მოწმობები რომ არ გააჩნია?

დავმარხოთ, დავმარხოთ! სულ ერთია, საიქიდან გამოგვიგზავნის! **მიღუსა.**

— რაც უნდა გამწმინდონ, მე რომ ჩვენი კოოპერატივი გავწმინდე, ისე მაინც ვერ გამწმინდენ!

მასწავლებელი: — აბა, ილიკო, მითხარი როდის და-
არსდა ამიერ-კავკასია?

მოწაფე: — ამიერ-კავკასია დაარსდა 1762 წელს.

მასწავლებელი: — (ბრაზი მოსდის. მივა ახლოს და
თვალებს დაუბრიალებს) შენ ნამდვილად გიყი ხარ, რო-
გორ შეიძლება, რომ 168 წლის წინად ამიერ-კავკასია ყო-
ფილიყო?

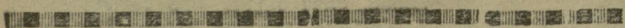
მოწაფე: — (ლიმპით) ბოლოს გაიგებთ!

მასწავლებელი: — თუ შენი სიტყვა მართალია, ეხლავე
გავერებთ, აბა მითხარი, როდის გაიყვანეს რკინის გზა ამი-
ერ-კავკასიაში?

მოწაფე (იციანს): — ამიერ-კავკასიაში რკინის გზა მას-
წავლებლო გაიყვანეს 1768 წელს (იციანს).

მასწავლებელი: — ნუ გამაგიჟე, რას როტავ?

მოწაფე (სიცილით): — სიმართლეს მოგახსენებ მასწავ-
ლებლო.

ი ბ ი ვ ე რ ბ ა

(ს. კელმეჩური, კახეთი)

— დედი, პირვეარს რად იწერ?! ეს თეატრია და
არა ეკლესია!

— მე კი ისევ ეკლესია მეგონა, შვილო, მაგ შენობას
თეატრის არაფერი ემჩნევა.

მასწავლებელი: — აბა კარგად დაფიქრდი რა სისულე-
ლეს ამბობ. სად იყო 1768 წელს რკინის გზის ხსენება. არა
თუ ჩვენში, რუსეთშიაც არ იყო რკინის გზა. ჩვენში ჩარ-
დახიანი ურემებით მოგზაურობდენ და ჩალვადრებით გა-
დაქონ-გადმოქონდათ საქონელი.

მოწაფე: — ბოლოს გაიგებთ.

მასწავლებელი: რა უნდა გავიგო. განა გაგონილა
ასეთი სისულელეს წამოგონა?

მოწაფე: — ამხანაგო მასწავლებლო, ერთი ეს მითხა-
რით — როდის მოხდა ამიერ-კავკასიის რკინის გზელთა პირ-
ველი ყრილობა?

**მასწავლებელი (შეკრთება. არ ახსოვს. გაწითლდება
და დადის):** ეშმაკმა იცის, მაგათი ყრილობა, მე რა ვიცი
როდის მოხდა. როგორც მახსოვს ვგონებ 1905 წელს, ნო-
ემბერში...

მოწაფე: — არა, ტყუილია.

მასწავლებელი: — აბა თქვენ ბრძანეთ — როდის?

მოწაფე: ამიერ-კავკასიის რკინის გზელთა პირველი
ყრილობა მოხდა 1770 წ.

მასწავლებელი (გულიანად იციანს): — კიდევ ერთი
სისულელე, ბიჭო, როგორ მოხდებოდა რკინისგზელთა
ყრილობა, როდესაც მაშინ რკინის გზის ხსენებაც არ იყო?

მოწაფე: — მე თქვენ დაგიმტკიცებთ, რომ ეს მართა-
ლია.

მასწავლებელი: — აბა ბრძანეთ!

**მოწაფე (ლიმპით თითს გაიშვერს კედელზე ჩამოკი-
დიბულ სახელგამის და შრომას გამოცემულ კედლის კა-
ლენდარისაკენ):** — ამხანაგო მასწავლებლო, წაიკითხეთ იქ
რა სწერია: (მივა და ხმა მალლა კითხულობს:)

1930

ავვის 27

რევოლუციის
მე-XIII წელი

31 დღე

შუაბოლის 5-18
შუაჩაღის 18-43

27

წლის სილიდე 13-25
ბოჭორი 4 დღის

ოთხშაბათი

— 1770 წ.—ა/კ. რკინისგზელთა I ყრილობა.

„ავვის 27, 1770 წელს ამიერ-კავკ. რკინისგზელ-
თა პირველი ყრილობა“.

მასწავლებელი (გაოცებული): — ამას რას ვხედავ! ეს
რა მესმის? ასეთი უფიცობა განა გაგონილა?

მოწაფე (სიცილით): ხომ გაიგეთ. კალენდარმა უფრო
მეტი იცის, ვიდრე ჩვენ. მე ასე ვივარაუდე — 1768 წელს
დამთავრდა რკინის გზის გაყვანა ამიერ-კავკასიაში და ორი
წლის შემდეგ, ე. ი. 1770 წელს მოხდა რკინისგზელთა
პირველი ყრილობა.

მასათი.

ქუთათური რაციონალიზაცია

ქვეყნული
ბიბლიოთეკა

ვერ ნახავთ ქუთაისში ისეთ დიდ ჯაჭვებულელებს, რომელსაც რამდენ-
ჯერმე არ გამოეცვალოს თავისი ბინა, რაც იწვევს აუარებელ უთაგბო-
ლო ხარჯებს. მუშკორია.

ლავილი

გლახები: — მთელი წელიწადია რაც ღაგვიტობ და ვერ მივაგენით, ახლა კაში მინც მიიღეთ ჩვენი განცხადება.

ნაწილი მეორე

შესავალი

მსურს მკითხველის წინ მოვიხადო ვალი,—
რისიც დაპირება მე მას მივეცი,—
სიტყვის შესრულება პირნათლათ ვიცო.

როცა მექნებოდა თავისუფალი დრო,
უფალი ხელში უნდა ჩამეგდო
და ყოველივე მომეგონებია,
რაც ცოდვები მას წინეთ ჰქონებია.
ეს დაპირება მკითხველის წინ მაშინ ვითავც,
პირველი ნაწილის წერა როცა მე გავათავცე.
ეხლა ვასრულებ მე დაქადებას:
ხელი მოვიკიდე კვლავ „დაბადებას“.
რადგან პირადათ მე ღმერთს არ ვიცნობ,—
არსებობასაც მისას არა ვსცნობ,—
მის მაგიერათ,
გულის საჯერათ,
უზარმაზარი წიგნი „ბიბლია“,
ანუ „დაბადება“,
მე წინ მიგდია,
სადაც მისი ქება უხვად სწერია, —
რაც ბრძოლებისთვის დასაჯერია!
ღმერთსავით მაგნე კიდევ პიროვნება,
ქვეყნად მეორე არსად იპოვება!—
ვამტკიცებ ამას თავგამოდებით,—
თქვენ თუ არ გჯერათ—ძალიან სცდებით!
— დაანაწილე და იმეუფე!—
ამბობდა, თითქოს, რომელით მეფე.
მაგრამ კეისარზე აღრე ეს მცნება,
ეტყობა, ღმერთმა კარგათ იცოდა!
დასთესდა ქვეყნათ ის ათას ჭორებს,
ხალხს წაჰკიდებდა ერთი მეორეს.
მამა და შვილს შორის ჩააგდებდა შულსს,
ძმები ერთმანეთს გაუტეხდნენ შუბლს!
მეზობლებს შორის ატყდებოდა დავა.
ასე საქმე წაღმა აბა როგორ წავა?!
ქვეყნათ მრავალი იყვენ ერები,
მან აირჩია ებრაელები,
მარა იმათაც ვერ მოუარა,—
გჯერათ თუ არა!..
ეს დახმარებაც ვერ აღმოუჩინა:
ერთი ადგილი მათ ვერ მიუჩინა,—
გასამრავლებლათ და საცხოვრებლათ.
ასეთი ღმერთი გამოდგება რათ?
დასაცინათ და ყბად ასაღებად,—
მეტად არაფრად!
ამიტომ მე და ბედნი დემიანი,—
ეს ორი დინჯი ადამიანი
დიდი ხანია ღმერთს გადუღდექით,
და მას კრიჭაში ისე ჩაუღდექით,
რომ მოსვენებას აღარც კი ვაძლევთ.
ვნახოთ, იგი ჩვენ, თუ ჩვენ მას დავძლევთ!..

**

მხოლოდ, უკაცრავად, რა უნდა გკითხოთ:
პირველი ნაწილი თქვენ წაიკითხეთ!

მაშ უბრალოთ ნუ შეიწუხებთ თავს,
თუ ჯერ პირველი არ წაგიკითხავთ!
სულერთია, აქ ვერას გაიგებთ,—
უბრალოთ შრომას რატომ გაიღებთ!..
წიგნის მაღაზიას ეხლავ მიაშურეთ,—
ათშაურიანს თუ არ დაიშურებთ,—
და იქ შეიძინეთ,
გამოცემული წიგნი ამას წინათ:
„დაბადება“ ანუ „ბიბლია“
ყდაზე გარკვევით აღბეჭდილია.
იქვე იკითხეთ „ახალი აღთქმა“.
მას არ უნდა თქმა,—
როცა ამ წიგნებს თქვენ წაიკითხავთ,—
სხვა ნაწერებსაც ჩემსას იკითხავთ...

თავი მათი

წინეთ მე რაც ვთქვი,
იმის გაგრძელება.
ვფიქრობ წაიკითხვა არ გაგიძნელებათ.

იაკობს ლიასგან ყავდა ქალი დინა.
გოგომ ერთხელ ურცხვი საქმე ჩაიდინა:
სურდა ენახა მეზობლის ქალები,
ვიღაც გამველეზე დარჩა მას თვალები
მგზავრი შეცდომას დიდს დაუშვებდა,
ასეთ შემთხვევას თუ გაუშვებდა.
ქალი გზის პირას გადაიყვანა,
საგზობთ ჰქონდა მობიბინე ყანა!
მაგრამ ამ ქალის ნამუსის ახდა,
დიდი სადაო საკითხი გახდა.
მგზავრი ყოფილიყო მთავრის შვილი, სქემ
დინას უმატა მუცელის სისქემ!
ძმებმა როდესაც შეამჩნიეს ეს,
შეურაცყოფა იუკადრისეს.
სქემს წარუდგინეს მოთხოვნილება,
გადაეხადა მას ქორწინება.
მაგრამ ამისთვის საჭირო იყო,
რომ სქემის გვარი იმათ სჯულზე გადასულიყო!
თუმც ამ პირობას დასთანხმდა ყველა,
მაგრამ საქმეს ამან ვერა უშველა:
წინადაცვეთის მესამე დილით,
როცა თავს გრძნობდნენ ცუდათ ტკივილით,
გათენებამდე აღრიან, ბნელით,
იაკობის შვილები მოულოდნელათ
სასიძოს ქალაქს დაესხნენ თავზე,—
შიგ არ დასტოვეს მთელი ქვა ქვაზე!
ნადავლი ყველას ბლომათ წილათ ხვდა.
მაგრამ უფალი იაკობს წინ შეხვდა
და გააფრთხილა:
—იყავი ფრთხილად!
თორემ ისეთი დღე დაგადგება,

რომ ჩემი შველა ვერ წაგადგება!
წადი აქედან ჩქარა, გაიპარე,
სადმე სხვა ქვეყანას თავი შეაფარე!“
კარგათ დაუკვირდით,—საქმეა რაში?
ღმერთი თვით გამოტყდა უძღურებაში!
ასეთ ბებრუხანას,
როგორ მიანდობდა კაცი ამ ქვეყანას?!
მეტი ჩარა აბა რაღა იქნებოდა,
იაკობი აქედან თუ არ ვაჭკებოდა!
რჩევა დაიჯერა მან ეს კეთილი,
და გადასახლდა, სადაც ეთქვა ადგილს ბეთილი.

**

რუბენი ყოფილა მისი პირში შვილი.
მამას მან აჭამა უზომო სირცხვილი:
ლოგინში შეუწვა დედინაცვალს, ბაღლას
კინალამ შეემთხვა ამით ხათბალას!..

**

იაკობს სულ ჰყოლია თორმეტი შვილები
ყველა საკუთარი,—არა ნაშვილები.
უმცროსი ვაჟი მისი, იოსები,
ლამაზი იყო გასაოცები.
ვიღვე ღირსება მისი იყო ის,—
ახსნა იცოდა ყოველი სიზმრის.
ეს შვილი მამას უფრო უყვარდა
სხვებზე სათუთათ იმას უარდა
არ მოსწონდათ ეს,
რა თქმა უნდა, სხვებს!

გულის მაგიერ თათქოს ედოთ ქვა—
ისეთი იყო მათი განზრახვა:
ერთხელ, მინდვრათ რომ აძობდნენ ჯოგს,
ჰქონდათ თათბირი,—თუ როგორა სჯობს:
მოჰკლან, თუ ცოცხლათ ჩაფლან ორმოში,—
ვერ აერჩიათ ერთი ამ ორში.
ამ დროს გამოჩნდა გზაში მიმავალი
უცხო ვაჭრების დიდი ქარავანი.
ოც ოქროს ფასათ ძმა მიჰყიდეს ისმაიტლებს,—
არ გაისვრიდნენ, ამნაირად, მის სისხლში ხელებს!
(ადამიანის ფასი შემდეგ უფრო გაძვირდა:
იუდას ქრისტე ხომ ოცდა ათ ოქროთ ვაჭყიდა!).
მამას კი ნიშნათ გაუფხავნეს სისხლში ამოსვრილი,
თითქოს მხეცისგან დაფლეთილი, შვილის სამოსელი.
ისმაიტლები არ ყოფილან დადი ვაჭრები!
მათ არ მიჰქონდათ გასაყიდათ ფარჩის ნაჭრები;
იმით საჭონელს შეადგენდა კეცი და კვარი,
რაც ღღეს ბაზარზე მაშნიკათაც ადარსად არი!
ფულს მოიგდებდნენ ერთი ათად ისინი ტყვეში,
გასაყიდათ რომ ჩაიყვანდნენ მას ეგვიპტეში.

**

შვილის დაკარგვით იაკობი ჰგავდა გადარეულს.
ვაჭრებმა მიჰყიდეს ისოსები მეფის მზარეულს.
რადგან ის იყო გამრჯე, ერთგული.
ჩქარა მოიგო პატრონის გული,
რომელმაც მას ეს იმით ანიშნა,
რომ მოურავათ იგი დანიშნა,
მარა საქმეში ჩაერია ქალი:
ქალბატონს ეჭირა ლამაზ ბიჭზე თვალი,
და ერთხელ, როცა დრო მან იხელთა,
ჩამოახნია სამოსლის კალთა!
არის თუ არა ღირსი ის ქების,
რომ არ ინდომა პატრონისთვის გამობმა რქების?
ისეთ ყმაწვილ კაცს სად ნახავთ ეხლა,
სხვისი ცოლისთვის ხელი არ ეხლოს?
იოსებმაც მიტომ ჰქუა წაავო,
რომ ქალის ხევეწნაზე ხახა დააღო!

გაწმობებული ქალი დაქადა
ჩქარა კიდევაც გადაუხადა:
ქმარი უკულმა მან შეასმინა,—
თითქოს იოსებმა ის შეარცხენია!
პატრონმა საქმე არც კი გასაჯ-
იოსები მკაცრათ ისე დასაჯა.
მაგრამ „ბიბლია“ ვისაც შეაქებს,
ასეთ კაცს ცუდათ ხელს ვინ შეახებს!
მიტომ არ არის გასაკვირველი,
ტუსალებ შორის რომ შეიქნა იოსებ პირველი:
აქ მან განაგრძო, ჩვეულებრივ სიზმრების ახსნა.
სატუსალოდან ამით შემდეგ მან თავი იხსნა.

**

ციხეში ისდენ ფარაონის კარის კაცები.
მათ ხაზინიდან ფული ჰქონდათ განატაცები.
ერთ მათგანს ედო ამ საქმეში მართლდაც წილი,
სჩანდა, მეორეს სულ უბრალოდ დასწამეს ცილი.
ცოლ-შვილის ნახვა ალალ-მართალს ენატრებოდა;
ბრალიანს მუდამ საღრჩობელა ელანდებოდა.
ძილში შესაფერს, რა თქმა უნდა, სიზმრებს ხედავდნენ,
რის შემდეგ მსხვერპლათ შესაწირავ ვეარაკებს ჰგავდნენ!
დაზნაშავემ რომ ერთხელ ძილში სიზმარი ნახა,
იმის შედეგად იოსებმა ეს უკარნახა:
— „ყური დამიგდე!
გაივლის, ალბად, რამდენიმე დღე,—
მოაშორებენ შენს თავს კისერზე,
ჩამოჰკიდებენ მაღალ მესერზე!
ტყენს დაუწყებენ ჩიტები კენკას,—
სამაგალითოთ რომ ექნე შენ სხვას!“
ალალ-მართალმაც ნახა სიზმარი,
(ამაზე ადვილი ძილში რაღა არი!)
მის ასახსნელად ამ ტუსაღმაც იოსებს მიმართა,
რომელმაც ქრთამის ასაღებად ენა მომართა.
უთხრა:— „ამ სიზმარს ხელათ აგისხნი,
თუ შენ აქედან მე გამომიხსნი!
თქმა არ უნდა მას,—შენ იქნები თავისუფალი!
დაგიბრუნდება წარჩინება, ადგალი, ფული!
როა ძველებურად სასახლეში ცხოვრება იწყო
მაშინ განსოვდე, არ დამივიწყო!“
ტუსალების ბოლო რომ ეს იქნებოდა,
უსინჯროთაც ეს წინეთ ითქმებოდა!
რადენიმე დრო გავიდა მართლა,—
სიზმრები სწორეთ ასე გამართლდა:
პირველს კისერზე თავი არ ება,
მეორე სახლში დროს ატარებდა!
მაგრამ ბუნება ისეთია ყოველი კაცის,
რომ დავიწყება წარსულ ტახჯვის ადვილად იისი,
ჩვენ შორის არის დღეს მთელი წყება,
ასეთნაირი გულმავიწყები!
არ აგონდება ზევრ მათგანს კარგად,
ცოტა ხნის წინათ თუ რა დღე ადგათ!
სოციალიზმი—ასი პროცენტი,
არ უნდა აკლდეს ერთი ხამცეცი,—
დაუღეჰე და მიე ხახაში,
თორვე ამოჰყოფს თავს ერთ განხრაში!
მარცხნით ხრამში თუ არ გადიხებება,
წააბარბაცებს მარჯვნივთ ფეხები!..
ორი წელიწადი თითქმის გავიდა,
რაც კარისკაცი სახლში წავიდა,
მარა ამ ხანში,
ერთი ელ არ მოსვლია აზრათ მას თავში:
რომ ციხეში ზის მისი მეგობარი,
რომლის წინაშე მოვალე ის არი.

„ბელნიერი დღე“

ს. საჭამიასმერი (გურია).

პითსვა-პასუხი

დი. ა. ჯიგაიძის იროტიკა

— რა ამბავია, რომ ყველა აღმასკომისკენ გარბიხართ?
 — თანამდგომარე დღეს ფიზიკური ყოფილა და ეგებ საქმე გავციკეთოს! (ჯიუტი).

მე:— მობილიზაციის და ბინის 500 მანეთი, რომელიც უკანონოდ მიიღეთ, სარევაზიო კომისიის მითითების შემდეგ დაჰფარავ თუ არა?

გუგუაშვილი (კოოპერატივის გამგე):— არ დამიფარავს და არც ვფიქრობ დაფარვას, შექმნილი ფულის დაფარვა ვის გაუგონია?

— თავისთვის 50 პროცენტით ჯამაგირის მომტება ადგილობრივ ორგანოს თუ შეუთანხმეთ?

— ადგილობრივ ორგანოს მე არაფერს ვეკითხები.

— კვირაში რამდენ დღეს მუშაობ დაწესებულებაში?

— გარდა ორმაბათისა, სამშაბათის, ოთხშაბათის, ხუთშაბათის, პარასკევის, შაბათის და კვირისა ყოველდღე.

— მიღებულ საქონელს როგორ ანაწილებ?

— ძალიან კარგად. დიფიციტიანი საქონელი: მიტკალი, შალეულობა, შაქარა, საბონი და სხვა ჩვენთვის ნამშრომლებზე ნაწილდება. დანარჩენი კი — სხვებზე.

— სასადილოს გამგე მომხმარებლებს ხურდას არ უბრუნებსო. მართალია ეს თუ არა?

— მომხმარებელთ ხურდა, ან ქვირათ უნდათ! ხურდა ფული ჩვენ გვჭირდება. სამთვალა.

„ჩუსტები“

ჭუთაინი

ფილიპე: — ამხანაგო ნორა, სად იყავი?
 ნორა: — დედათა და ბავშვთა კოოპერატივში; ჩუსტი მინდობდა მეყაღა.
 ფილიპე: — არ მოგცეს?
 ნორა: — განცხადება გაუტკრავთ: თუ ხარ ორსულად, მოგეცენათ ჩუსტიო.
 ფილიპე: — მერე რა ქენი?

ნორა: — რა შეკითხვაა, ჩუსტისა მაგ საქმეს როგორ ვიხამ!
 დათიკო: — ნორა, ჩემ მაგიდას ფეხი რამ მოტება?
 ნორა: — შენ დალოცვილო, ამდენ თრევაში მაგიდა კი არა, „ფეილა“ ორთქლმავალი დაიმსხვრევიდა. შენ ეს მითხარი, ტენიკი რომაქიდე არ გინახავს?
 დათიკო: — იმას შენ ნახავ! ჩვენ აღმასკომივით სად არ დაეხეტება!
ტივი

სიზმრის ახსნა (ჭიათურა)

ვინაიდან სახელგამს განუსაზღვრელ დროისათვის ვადაუღვია სიზმრის ახსნის წიგნის გამოცემა, ამიტომ ქიათურაში შესდგა ჯგუფი, რომელმაც გამოიკო ბიურო. ბინის კრიზისის გამო განზრახულია ბიურო დროებით მოთავსდეს შავი ქვის ტრესტის საეგმო - საეკონომიო განყოფილებაში თუ, რასაკვირველია, ამაზე ნებართვა ბიურომ მიიღო ამ განყოფილებაში უფროსობაზე მოცილე ეკონომისტ გრიგ ყუფარიძესა და ჯერ კიდევ კვლადიკაცია გაურკვეველ სტეფანე ტურიანისაგან. (ტრესტის მართველობას ჯერ კიდევ ვერ გაურჩევია - სტეფანე ტურიანია უფროსი თუ გრ. ყუ-

ფარიძე, რის გამო ყოველ ცისმარადღეს დაუსრულებელი დისკუსია აქვთ გამართული, რაც ხშირად მუშტ - კრივამდე მიდის).
 ჯერჯერობით ბიურო იწყებს სიზმრის ახსნას ზოგადად ალფაბეტის მიხედვით:
აბასაძე ბიკენტი (ტრესტის იურისტ - კონსულტი) ნახო სიზმარში, აუცილებლად კრებაზე ვინმე სასაცილოდ ავიგდებს და მისი შერიგება შენვე 22 მანეთი დაგიჯდება.
აბაშიძე დიმიტრი ნახოთ - ძალიან ცუდია, უპროტექციოთ სამსახურში არ მიგიღებენ.
ახვლედიანი დათიკო (გროზგოს-

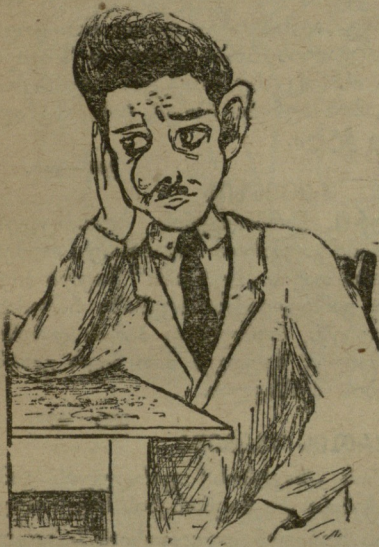
ტორგის გამგე) ნახოთ — გაკეთდებით კაცი, პორტფელში ასი მანეთი გვერდებიდან შეგემატებათ.
ანტონ ტუსკია (ტრესტის მთავარი ბუღალტერი) ნახოთ — ვაი შენი ბრალი, იქს - რტებს ელოდვ, ბოროტმოქმედებას ამოგჩინენ და გამსახლში ამოგაყოფიებენ თავს.
აზარტული თამაში: ნარდის, კარტის და სხვა ნახოთ, — შავ დაფაზე მოხვდებით (კეშელავასავით).
ბუღალტერია (ქიათურის მუშეკო-ოპის) ნახოთ — არ ვარა, ყოველი საქმე ექვსი თვით ჩამოგჩიება.
„ახალგაზრდა“.

ახალგაზრდა მხატვართა გვერდი

პატიოსანი მოსაზრებები

ჭაბუკების „კარუსელი“

ნაგავილთა ახალგაზრდობისთვის

— კიდევ რაღა, რომ გამძლარი მოვედი სადილისათვის... ვიჯდომები ასე პატიოსნად და ვნახოთ ზოდის მომაქცევენ ყურადღებას.

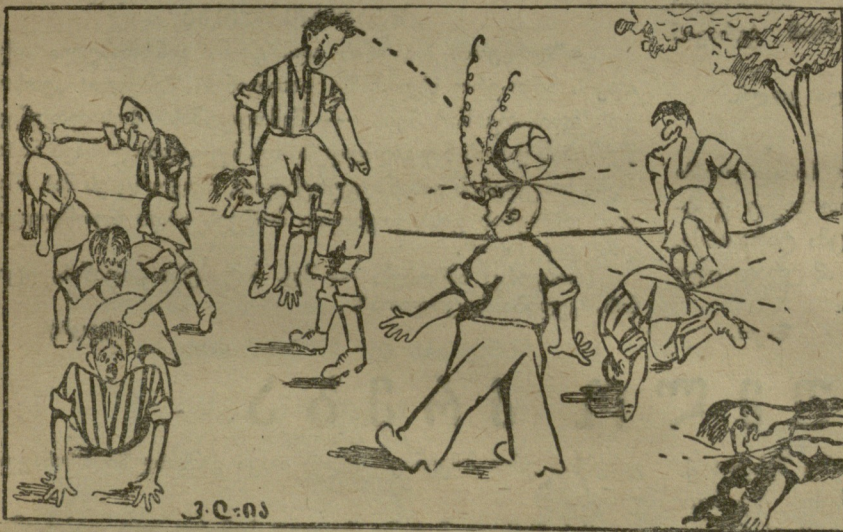

— ტყუილია, რომ ამბობენ — თავადებს ყველაფერი ჩამოართვესო. ამ ჩვენს კოჭინა მიჭელაძეს რამდენი ცხენები შეუძენია, ყველას აჭირაუებს და ჯიბეს იქსელლებს. კი ჰმართებს ტრაბახი — ქამაც ვიცო და ფულის შოვნაცო.

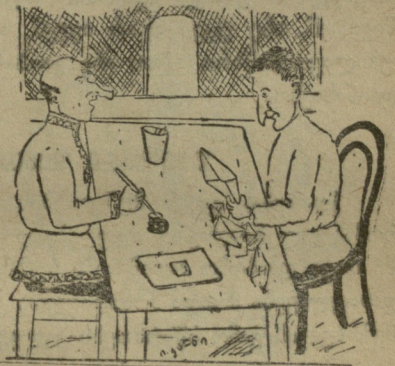

— ჩვენმა გამწმენდმა კომისიამ რც მწვადი დასწვა და არც შამფუი: ჯერ გასწმინდა და შემდეგ უკაპვე მიიღო ყველა სამსახურში!

სოფ. მარტყოფის ფოსტაში

ჩვეულებრივი მოვლენა ფოთის სტადიონზე

— რედაქციაში იგზავნება; ალბად ჩვენს შუახებ იქნება; ვაგხსნათ და ვნახოთ — ვახავაზენია თუ არა?

— სახლს ცეცხლი გაუჩნდა! თავს უშველდი! — ნუ გეშინია, სასლიცა და მტეც ორივე დაზღვეული ვართ.

— ოატომ ფებზე დგებართ ამდენხანს? აგურ სვამი და დაჯექით! — როგორ დავჯდუ, როცა ახალ-გაუთო-ებული შარვალი მაცვია, დაიჭუმუნება!

— თქვენი ჯეკი მოვიდა და... — არა ნცალია, ორი დღის შემდეგ შემოიაროს!

„5 წლიანი“ შესრულა

ს. წევა (ზესტაფონი). აღმასკომის განკარგულებით დაიხურა ადგილობრივი ქონ-სამკითხველო, რომელიც 1925 წლიდან არსებობდა.

— ამ ხნის (-925-30 წ.) განმავლობაში ალბად ყველა განვითარდებოდა, ნასწავლი განდებოდა და რაღაც საჭირო საშუალებებს, — ამბობს აღმასკომი.

ხო—ჯა.

პირიქით მოხდა

შემოქმედი (გურია). ვინაიდან კერძო ვაჭრების: კოწო ერქომანიშვილის და ჩიტაიშვილის იმედი არ გამართლდა, რომ — „კოპერატივი გაკოტრდება და საქონელი ჩვენთან მოვა“-ო, — ამიტომ თვითონ ისინი გადაბარდნენ კოპერატივში ნოქრებად:

— თუ მთა არ მივა მაჰმადთან, მაშინ მაჰმადი მივა მთასთანო! ამბობენ ისინი და გულში ჩუმად ლილინებენ.

**ძირს გავუთხრით კოპერატივს,
არ დავაკლებთ ჩვენს თავს პატივს.**

თუ კი თქვენ გაიგონეთ მათი ჩუმი ლილინი, (რასაკვირველია!) გამგებობას ყურში ბამბა ხომ არა აქვს?

გუხინი.

სასწაული.

ეწერი. (გურია). გუშინ აღმასკომში თვალი მოჰკრეს თავმჯდომარესა და მდივანს. როცა გლეხები აღმასკომში მივიდნენ, ისე უკვე აღარ იყვნენ. ამბობენ: ზღაპრული უხილავი ზეწარი აქეთ: ისე გაიპარებინან, რომ ვერავინ დაინახავსო.

ეწრელი კოლო.

უბედური შემთხვევა

ქუთაისი. დღეს მუშკოვოპის პირველ სასადილოში რომანიულ ნიადაგზე ადუღებულ ბორშიით სავსე ქვაბში თავი დაიხრჩო ოთხმოცმა ბუზმა და ოცმა ტარაკანმა. დასაფლავება მოხდა მოსადილეთა კერძში. ამ ტრადიკულ შემთხვევის გამო სწარმოებს კვლევა-ძიება.

შაკო.

ს ა ი ღ უ მ ლ ო კ რ ე ბ ა

1930 წ. 24 აგვისტოს საღამოს 9 საათზე შესდგა ქ. ქუთაისში მცხოვრებ ნ. ელიბერიძის ოჯახის წევრთა დასურული კრება, რომელზედაც ვრცელი მოხსენებით გამოვიდა თვითონ ნ. ელიბერიძე.

— ჩემო ცოლ-შვილო, — დაიწყო, მომხსენებელმა, — მოგესხენებათ, რომ გსაბჭოებამდე ძლიერ მდიდარი ვიყავ: მქონდა ორი-სამი აფურ-კრამიტის ქარხანა, სათესი მიწები და კარგი სახლკარი. ერთი წიტყვით ცხონებულ ნიკოლოზისა და ან განსვენებულ მენშევიკების დროს მდიდრულად ვცხოვრობდი და ოქროებში ვურევდი ხელებს.

მეგონა — სულ ასე წალმა იტრიალებდა ცხოვრების ჩარხი, მაგრამ, მოგესხენებათ, მოხდა გადატრიალება და ჩემი ცხოვრებაც გადატრიალდა, ბოლშევიკებმა გადასახადებით ისე გამომასწავლეს ამდენი თაენაკლავი, რომ ვუღდის რიკამდე აღარ შემრჩენია ტყავი. შავ სიამიც გამომატადეს. ერთი სიტყვით, რაღაც ბევრი გავავრძელო, მიწასთან გამასწორეს. გულის მოსაფხანად დავიწყე მათი

ბრძოლა უმუშევრობასთან

ქუთაისი. მედროგეებსა და მეეტლებს შორის უმუშევრობის მოსასობად, აღმასკომმა დაადგინა: ყოველ თვეში ორჯერ გამოიცვალოს ბინა. ეთხოვოს ზოგიერთ დაწესებულებებს, — ისინიც ასე მოიქცენ. აღმასკომის წინადადებაზე დიდი გამოხმაურება ჰქოვა. ბაზარზე აღარ იზოგება თავისუფალი ეტლი.

კო—ლი.

რამენიანი

ს. რგანი (ჭიათურა). წარმოდგენის დასრულების შემდეგ ხალხმა ოცაიები გაუმართა მოკარნახეს, რომელმაც ხმა მალლა წაიკითხა თავის „ბუტკაში“ მთელი პიესა. წარმოდგენის შემდეგ გამოეღვიძათ სცენაზე ჩამოძინებულ მოთამაშე მსახიობებს, რომლებიც პირის დაბანისა და გამოფხზილების შემდეგ შეუღდენ მათ მიერ გათამაშებულ პიესის როლების შესწავლას.

ლე—ლი.

დროის შეჩვევა

სურამი. სადგურის „ზაკტპოს“ ფარდულის გამგე ამით აცხადებს ძმა-ბიჭებისა და ნაცნობების საყურადღებოთ, რომ ისეთ დროს მოვიდნენ დეფიციტიან საქონლის მისაღებად, როცა გარეშე (ე. ი. მომხმარებლები) არ იქნებიან ფარდულში. წინააღმდეგ შემთხვევაში მას საშუალება არ ექნება მიღებული სქონელი მათზე გაანაწილოს.

მედგარი.

„უშაგდგომლობა“

ოზურგეთი. რაიონის აღმასკომს განზრახული აქვს თავის ერთ-ერთ სხდომაზე დაადგინოს შემდეგი: „ეთხოვოს მდინარე ნატანებს, — შემოდგომის მოსალოდნელ წვიმების დროს ნუ გადიდდება და ნუ გადმოლახავს ნაპირებს სოფლების გასანადგურებლად, როგორც ეს მას სჩვევია. დამბების გასაკეთებლად მომცეს ვადა ხუთწლიდის დასრულებამდე“.

როგორც ამბობენ, — მდ. ნატანები „იციინის, იციინის, კვდება სიცილითა“.

დაცხე.

გინება... ერთ მშვენიერ დღეს თავი გამსახლში ამომაყოფანეს.

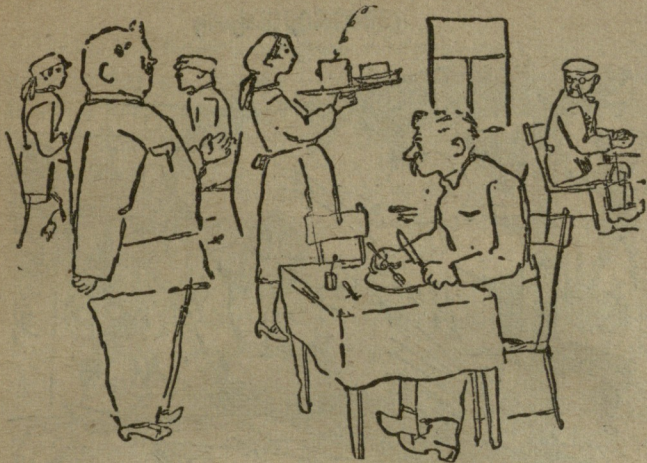
ამის შემდეგ ქუთაზე მოვედი. საჭირო იყო დიპლომატობა და მელას პოლიტიკა. გადვიცვი ცხვრის ქურჭი და შევძვერო არტელში. ხარ-კამეჩს მოგამაგირე ამუშავეს (რაც დაუშვებელია არტელის წევრისათვის), მაგრამ არა უშავს რა—შემოსავალი ჩემია. ხანდახან ჩემს მაგიერ დაქირავებულ კაცსაც ვამუშავებ, მაგრამ ჯერ-ჯერობით საყვედური არავის უთქვამს.

უნდა მოგახსენოთ, რომ ჩვენს არტელში ჩემისთანები ბევრია. ალბად ამას მიეწერება ის, რომ ჩვენი არტელის პროდუქცია დაბალი ხარისხის არის, მაგრამ მოთხოვნილება დიდია და ვსაღებთ.

აი ასეთია ჩვენი მდგომარეობა, თანდათანობით წინ მივდივართ და... ეჰ, ვინ იცის... ეგებ... მაგრამ ამაზე არ ღირს ლაპარაკი! — და მომხსენებელი დაჯდა.

ოთახში გაისმა ტაში და „ოდელიას“ სიმღერა.

გოგოუხის თაველი

— ამს. გამგე, ამ ბოლო დროს რატომ წახდინეთ საქმელი?

— თქვენ გაზეთებს არ კითხულობთ?! წითელ სასა-
დილოების გამოკვლევა დიდხანია დასრულდა!

— სიაფეა ამ სასადილოში: მთელი დღეა აქ ვზივარ და დავხარჯე ათი შაური.

— როგორ?!

— როგორ და, მთელი დღეა ველოდები ბორშის შემდეგ მეორე კერძს, და ჯერ კიდევ არა სჩანს!

პარატის წმინდა და კროტეპტორის ხელი.

შეშის დამამზადებელ განყოფილების
გამგე.

— შენ ყაღბი პარტიული ბილეთი გაქვს, ერთი წარწერა აკლია!

— რომელი წარწერა?

— „გაუქმებულია“.

— თქვენ ცენტრიდან ხართ ჩვენ-
თან სამუშაოთ ჩამოსული? აი, ეს
ანკეტა უნდა შეავსოთ, ცენტრიდან
არის გამოგზავნილი!

მატარებელში

— საინტერესო წერილია რკინის
გზებზე უწყესრიგობის შესახებ; კატა-
სტრი-ფამდე მოვასწროთ წაკითხვა!

(ხრეითი, ზიითურა)

(ზამირი, კახეთი)

ხრეითია? ვინა ხარ ტელეფონთან? დარაჯი? დაბა-
ლაბარაკე დათიკოს. ვინ დათიკოს და საბჭოს თავმჯდო-
მარეს.

რაო? სწეიფოდ არის წასული? რა დროს ქეიფო-
ბაა, კაცო? ესლა კი არა, სულ საქეიფოდ დადისო! კარგად
ჰქონია ძმაო, საქმე! ვისთან? ყოფილ ხალხთან! მერე და
ნეტა რისთვისა? გლენებთან მაინც ექეიფებია მაგ ოჯახ-
ქოროს!

აზნაურებში უფრო ემარჯვება? იქ ლამაზი ქალებიც
მეტიაო! მერე და ასე სისტემატიურად თუ ქეიფობს და ქა-
ლებსაც ეარზიყება, არავენ არ იღებს ხმას? რაო? ამოი-
ღეს კი არა, კიდევაც მოზრეგვებს ჯაფარიძისას?!

მამა უცხონდათ! მერე და კომუჯრედი სად არის? ზე-
ვიდან დანიშნულია და ხათრი გვაქვსო?! ჩოგოროც და-
ნიშვნა იციან ზევიდან, ისე დაპანლურებაც იციან.

ლევანტი, შენ ეს მითხარა თუ ძმა ხარ, გზები რომ
გქონდათ დაწყებული, დაამთავრეთ?

რაო? ახალი დაგეგმილი გზები მოახვენეიეს გლენებს
და ზედ სიმინდი დათესეს. ასე ესმით ნათესის ფართო-
ბის გადიდება მაგათ.

ლევანტი, თუ ძმა ხარ სამკითხველოს შესახებ მით-
ხარი რამე. წრეები აღარც ერთი არ არსებობს. კედლის
გაზეთი წელიწადში ერთი თუ გამოდის.

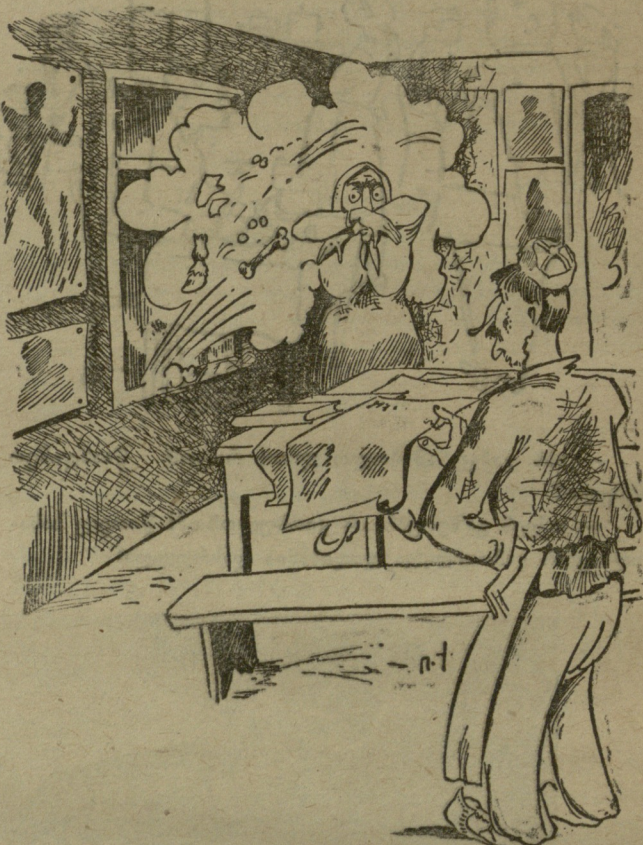
სად არის, კაცო, სამკითხველოს გამგე? კვირაში
ერთხელ ალებს სამკითხველოს?

რადიოზე მაინც არ უნდა მოასმენიონს გლენებს?
რადიოც მუნჯია? აბარ რალა კეთდება მანდ?

ქეიფობა და ლილინი „ღვინო, ღუღუკი, ქალები“.
ენახოთ როგორ ილილინებენ ამ ამბავს. რომ ყველა შეიტ-
ტყობს... ბიჭო, ლევანტი, გლენქომი რაეა არის?

ესლა აღარ გცალია? სად ჯანდაბაში მიდიხარ? ღვი-
ნო შემოაკლდათ კამპანიაში და შენ უნდა მიუტარო?

ეგ რა ახალი კანონი შემოუღიათ, კაცო? ლევანტი,
ლევანტი... არ გესმის, კაცო?... წკრ... წკრ... წკრ...:!!!
აი დაგექცა ოჯახი.

— დედაკაცო, გამო გართო ე ხო ჰხედამ რა სუნი
ამოდის ე-ე ფანჯრიდან!
— ქა საოთ წავიდე აღარ ვიცის ეშმაკიც ვერ მიაგ-
ნებს ჩენი სამკითხველოს გზას.

„კამენია“

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

სამტრედიის რაიადმსაკომი ამით
აცხადებს, რომ ვისაც სურს ცირ-
კულიარის უბრალო და გლენისთვის
გასაგები ენით დაწერა, მოგემართოს
ჩვენ.

აი ნიმუში: „ვინაიდან, რადგან
სოფლის მეურნეობის სხვა სახეებ-
თან ერთად უაღრესი მნიშვნელობა
აქვს მეაბრეშუმეობას და მეაბრეშუ-
მეობის რეკონსტრუქციის უმნიშვნე-
ლოვანესი ელემენტია კვების მექანი-
ზაცია“ და სხვ.

მიღება ყოველდღე. კალმისტა-
რი, მელანი და ქაღალდი ბევრი
გვაქვს.

„დეკემუა“

დეკემუა იმიტომ გამოიგონეს, რომ ადა-
მიანს ჰქონდეს საშუალება სასწრაფოთ აც-
ნობის აშბავი ვინმეს ერთი ქალაქიდან მე-
ორეში. ასე გვიმის ჩვენ დეკემუს აზრი.
მაგრამ ფოსტა-ტელეგრაფის თანამშრომ-
ლებს რომ ჰკითხოთ, მათ სხვანაირად ესმით
დეკემუს შინაარსი: მათი აზრით, დე-
კემუა ნიშნავს სიტყვას, რომელმაც დაეთო-
რი უნდა აუზნოთ ადამიანს.

აი ფაქტებიც:
კვირა დღეა. მამუთლოს მუშკომის თავმ-
ჯდომარე ძალზე ნერვიულობს. ამოიღებს
დეკემუს და კითხულობს: „მოსკოვიდან გა-
მოვალთ დღეს და სადამოს ჩამოვალთ. სვა-
ნიძე, პოპონდოპულ“—ეწერა დეკემუში.
— ვინ უნდა იყოს? ალბად რევიზია მო-
დის, ისიც მოსკოვიდან, დავიღუბე, რა
დავაშიე—ფიქრობდა თავმჯდომარე და
თმეში თითებს მალედა. უცებ ვიღაც უც-
ნობი დაიწახა,—მე კავშირიდან, ტვილისი-
დან ვარ, ახანავო,—უთხრა ანს. პოპონდო-
პულომ და უჩვენა იმ დეკემუს ასლი, რო-
მელიც მან ტვილისიდან გაუგზავნა:—საბ-
ჭოთა მეურნეობის მამულის, სვანიძეს, დღეს
გამოვლ. პოპონდოპულ“—ეწერა დეკემუს
ორიგინალში, რომელიც ფოსტა-ტელეგრა-

ფის უზენაესმა და „უსპეტაკესმა“ ბიუროკ-
რატიულმა ხელმა მოსკოვიდან გამოგზავ-
ნილ დეკემუთ გადააქცია.

სამტრედიისში ვარ, მინდოდა მუშკოობის
თვის გამოგზავნა ასეთი დეკემუა: ტვილი-
სი, დოლიძეს, სამტრედიიდან გამოგზავნენ
იაპონიის ლობიო ჯამი 25.000 მან. დახვ-
დით. ივანე, პლატონი, ვიკოდი, რომ ტვი-
ლისის ფოსტა ასე გადააკეთებდა ჩემს დე-
კემუს:

„მოსკოვი, დოლიძეს, სამტრედიიდან გა-
მოგზავნენ იაპონიის ლეგიონი ჯარი 25.000
მანეთით. დახვდით. მივალთ პალტოები“.

ამ გაუგებრობის თავიდან ასაცილებ-
ლად და თან თავი არ მომძულებოთ, ვარჩიე
თვითონ წამოსვლა ტფელისში.

რადგან ტვილისის ფოსტას სადეკემუო გა-
ნყოფილებამ ითავა და მისცა „ახალი“ გა-
მოგზავნა დეკემუთა ნაწილს უნდა გაეკ-
რათ დათავზე ტელეგრაფის სიმეზით. ჩემის
აზრით კი საჭიროა დაისვენას საკითხი ლექსი-
კონის ავტორების წინაშე, რათა სიტყვა—
დეკემუს განმარტებაში შეიტანოს ცვლილე-
ბა, თუ როგორ, ამას თვით ფოსტა-ტელეგ-
რაფში „ასწავლიან“.

ივანია.

„ჯ უ რ უ მ ი“

(ს. ხვი, ზურია)

მოხდა სანდროს პარტიის ორად გაყოფა (თავისთავითურა) და შესდგა „ჯურუმი“-ს ახალი პარტია. (ლენინის მსმელთა, ასე უძახიან თვით ამ პარტიის წევრები), რომელთაც სათავეში ჩაუდგა უშანგი. მას ზურგს უმაგრებენ ისილორე, იაკინთე, ანდრო და სხვ.

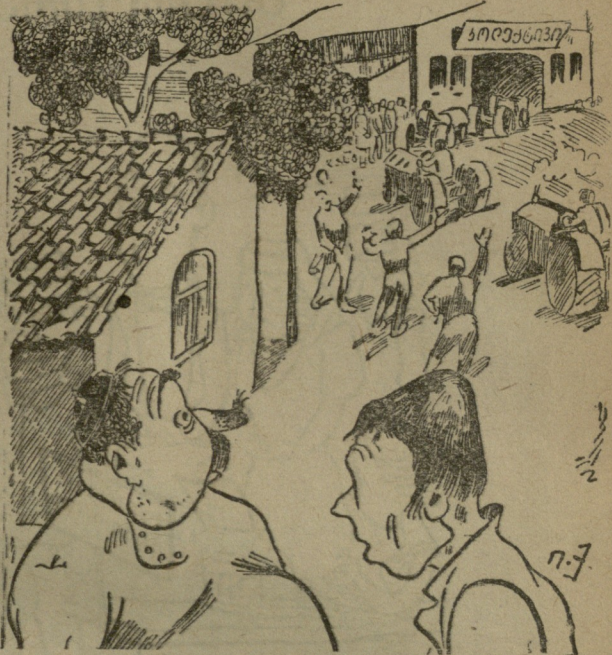
ახალი პარტია მიზნად ისახავს წინ წასწიოს ს. ხვიის მოსახლეობის კულტურული და ეკონომიური მდგომარეობა (ლენინის სმით).

„ჯურუმი“-ს წევრმა (ლენინის მომარაგების საკითხში) ანდრომ ამ ახალი პარტიის დაარსებასთან დაკავშირებით (როგორც ვარაუდობს მმართველმა) სასწრაფოდ დაუგზავნა დებულებები მეზობელ ქვეყნებს:

„ბუოლიეთს, ბუესიეთს და ნაბელლა-ქვაბლას, რომ „ჯურუმი“ სდგას თავის ძველ მეზობელურ დამოკიდებულებას თვალსაზრისზე. ასე რომ ურთიერთობაში არავითარი ცვლილება არ არის მოსალოდნელი. ახალი პარტია ისევ დადგება და ივლის ძველი გზით (სვირის ღვინის სმის გზით)“.

„ჯურუმი“-ს პარტიას მისი ბელადი უშანგის მეთაურობით განზრახვა აქვს გაემგზავროს მეზობელ ქვეყნებში დამოკიდებულების უფრო განმტკიცებისათვის, რასაც საფუძველს ჩაუყრის სვირის ღვინო.

კოდალა.

— მაშოლო, კოლექტივში ტრაქტორი მოიტანეს!
— არა, შვილო, მანე ნუ იტყვი, — კოლექტივში ჩვენი მტერი მოსულა-თქო, ახე სოჭვი.

გ რ ღ რ ი

წითელ შოლტს (ერწო, ხამბრედია) შალვა კილაძის ანკეტაში ერთ ადგილას სწერია: „გავქაფე 80 ფუთი პური“. თუ ეს მართალია, თქვენი „წითელი შოლტი“ მათთვის არ გვეზარება, ხოლო თუ სიმათლეს მოკლებულია, იგივე „წითელი შოლტი“ არც თქვენ გაწყენს. ეს ამბავი ანკეტაში არ გამოდგება. სჯობდა სხვაგვარად დაგვეწერათ.

ს-ტის. თქვენ გვწერთ, რომ „ქუთაისის ხორცის დამამზადებელ პუნქტში „მუშაობდა“ პროტექციით მოწყობილი მოხეშვილი, რომელმაც 1.400 მანეთს ყლაპი უქნა, რისთვისაც ს გამსახლში მიაბრძანეს... ეხლა კი...

კაცი „მწუხმისში“ მოწყობილია,

კაცი თვითონ სამწყვსავი.

ნება, ჩვენ ის გვაცოდინა,

აქ ვინ ჰქავდა ნათებავი.

ალბად ამ გაფრთხილების შემდეგ „მწყემსი“ მწყემს მიუჩინეს მას, თორემ ცხვრის ქურჭში გახვეული მგელი უფრო საშიშია, ვიდრე ნამდვილი.

შ. მისხალაშვილს (ბათომი). ხე-ტყის ქარხანა „აქარელი გლეხი“-ს შესახებ აქი გვქონდა „ტარტაროზში“ (იხ. „ტარტაროზი“ № 31, მე-12 გვ.), ჯერ ცოტა დავიცადოთ და შემდეგ თქვენც უკეთესად დაამუშავეთ ამ მასალას.

გო-გოს (სად. აბაშა) ქალმა თუ ქმარი მიატოვა, ჩვენ აქ რა შუაში ვართ, რომ მასზე კარიკატურა დავხატოთ? ან თქვენ რა ნება გაქვთ, რომ სხვის საქმეში გინდათ ხელეები გააფათუროთ? ასეთი „სენსაციები“ და სისულელეები ბურჟუაზიულ პრესაში იბეჭდება, არა საბჭოთა პრესაში; და მათ გაუგზავნეთ.

გვინჩის: არ დაიბეჭდება.

გუპის (ოკრიბა). კოლმეურნეობის ინსტროქტორის შესახებ გვწერთ, რომ:

„შემოუტია სუფრის თავში.

„მარალე“-ც დააყოლა.

ამოილო რევოლუციური

და ზერში ვაიხროლა.

კიდევ კარგი, რომ ჰაერში გაუსროლია და არავინ მოუკლავს; საყვედურს რაღას ემართლებით. ადგილობრივი ხელისუფლება თუ ვერაფერს უბედავს, ხოლო ფიჭობს გვენტაძის განაჩარლების საკითხი მომავალ განაჩარლების კონფერენციაზე დასხვას, — აქედან არაფერი გამოვა, პირიქით, განაჩარლების კონფერენცია ყოველთვის მეტ შეიარაღებას იწვევს.

გუშმარაშს (ბათომი) რკ. გზ. დამზღვევი საოპაროს მდივანი კოლტრადის შესახებ გვწერთ, რომ:

გაღებოლი აქვს ენა,

არავინ დაგვიყენა;

უყვარს სუყველას კენა,

ცხვირიდან სისხლის დენა.

ასეთი კუპლები ვერ „მოარჯულებს“. საჭიროა სხვა ზომების მიღება.

ვა-მას (წითელ-ქალაქი). თქვენ გვწერთ, რომ კოლექტივში უღირსი წევრებიაო, — ღარბ გლენს ისაკას სცემესო. და როცა ეს გაიგო:

კოლექტივის თავმჯდომარემ

ცხვირს ქვეშ გაიცილა — ეს რა სასაცილოა,

არ ვიცი; ვინაიდან სიცილი უმთავრესად ტურებზე გამოიხატება, ხოლო ეს უკანასკნელი ცხვირის ქვეშოდ არის, ამიტომ ბუნებრივია, რომ სიცილი „ცხვირს ქვეშ“ იქნებოდა. მაგრამ ეს არაფერი. საკვირველია, სად იყო ამ დროს ადგილობრივი ხელისუფლება, რომ... უკანასკნელი, აი თურმე სად ყოფილა!...

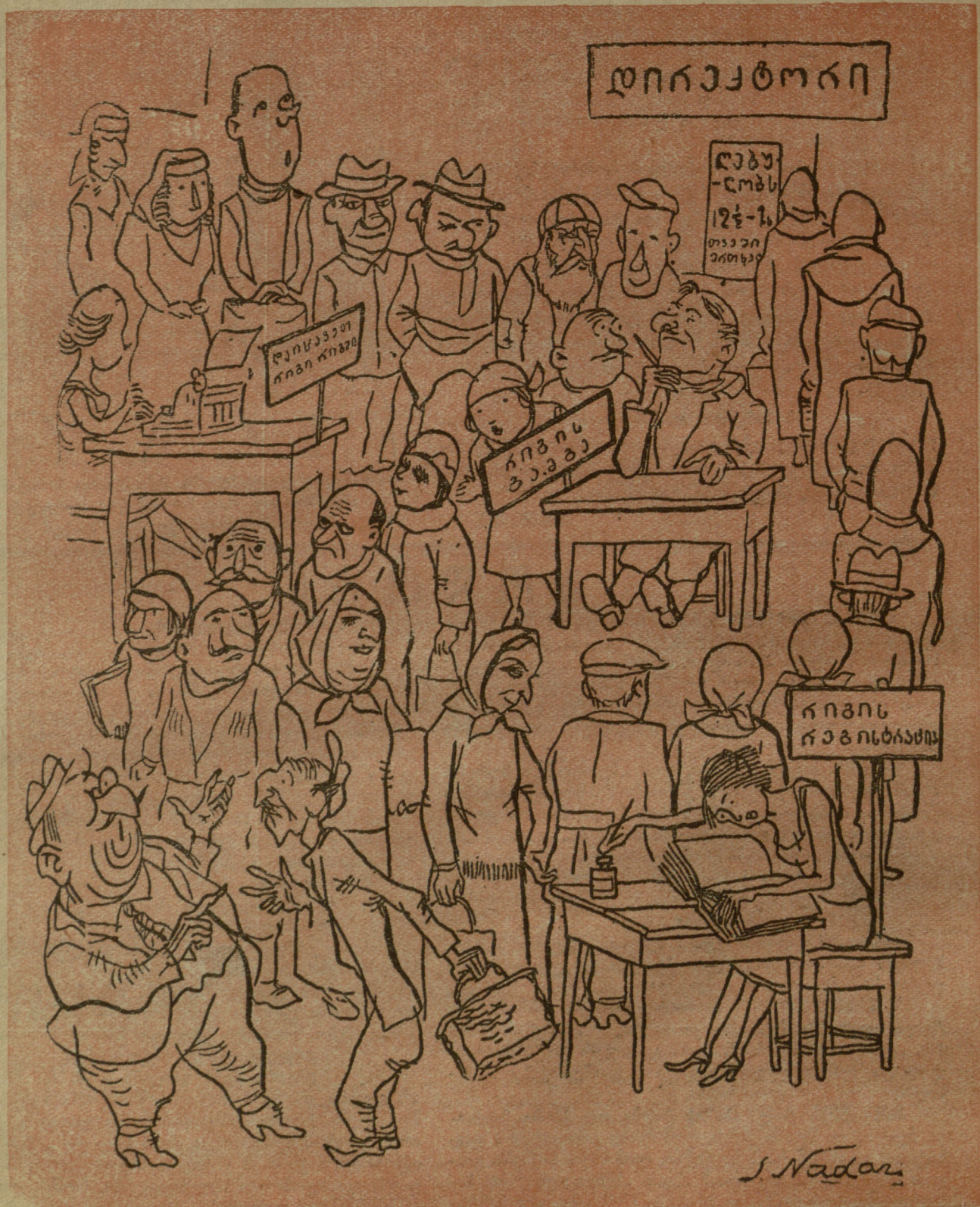
ალმასკომის თავმჯდომარე

ლოგინში წევს, ზვრინავს,

მილიციაც ასეთი გვყავს,

მასაც ტბილად სძინავს.

არ გაღვიძოთ! ალბად ტბილ სიზმრებში არიან, რომ ამდინანს არ იღვიძებენ.

— ეს რა ახალი შტატია თქვენი კაბინეტის კარების წინ?
— მთხოვნელთა რიგის დამცველი შტატი... მოგეხსენებათ, უმუშევრობასთან ბრძოლას გვაძალებენ!